

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO ZA ROK 2016 - wybrane wnioski

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ – REALIZACJA ZADANIA USTAWOWEGO

Ocena zasobów pomocy społecznej to coroczne badanie ilościowe obrazujące zasoby pomocy społecznej na tle sytuacji społeczno – demograficznej regionu

Podstawa prawna badania: ustawa o pomocy społecznej (art. 16a i 21)

Według ustawy, samorząd województwa sporządza „Ocenę” na podstawie ocen przygotowanych przez gminy i powiaty z obszaru województwa.

„Ocena” sporządzana jest na podstawie ogólnopolskiego formularza, jednolitego dla wszystkich gmin, powiatów i województw w kraju.

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA REGIONU

zwiększa się odsetek osób w wieku poprodukcyjnym – o 0,5 punktu procentowego w stosunku do 2015 r.

- **w stosunku do średniej ogólnopolskiej w Małopolsce** odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym jest **niższy o 1,1 punkt procentowy**

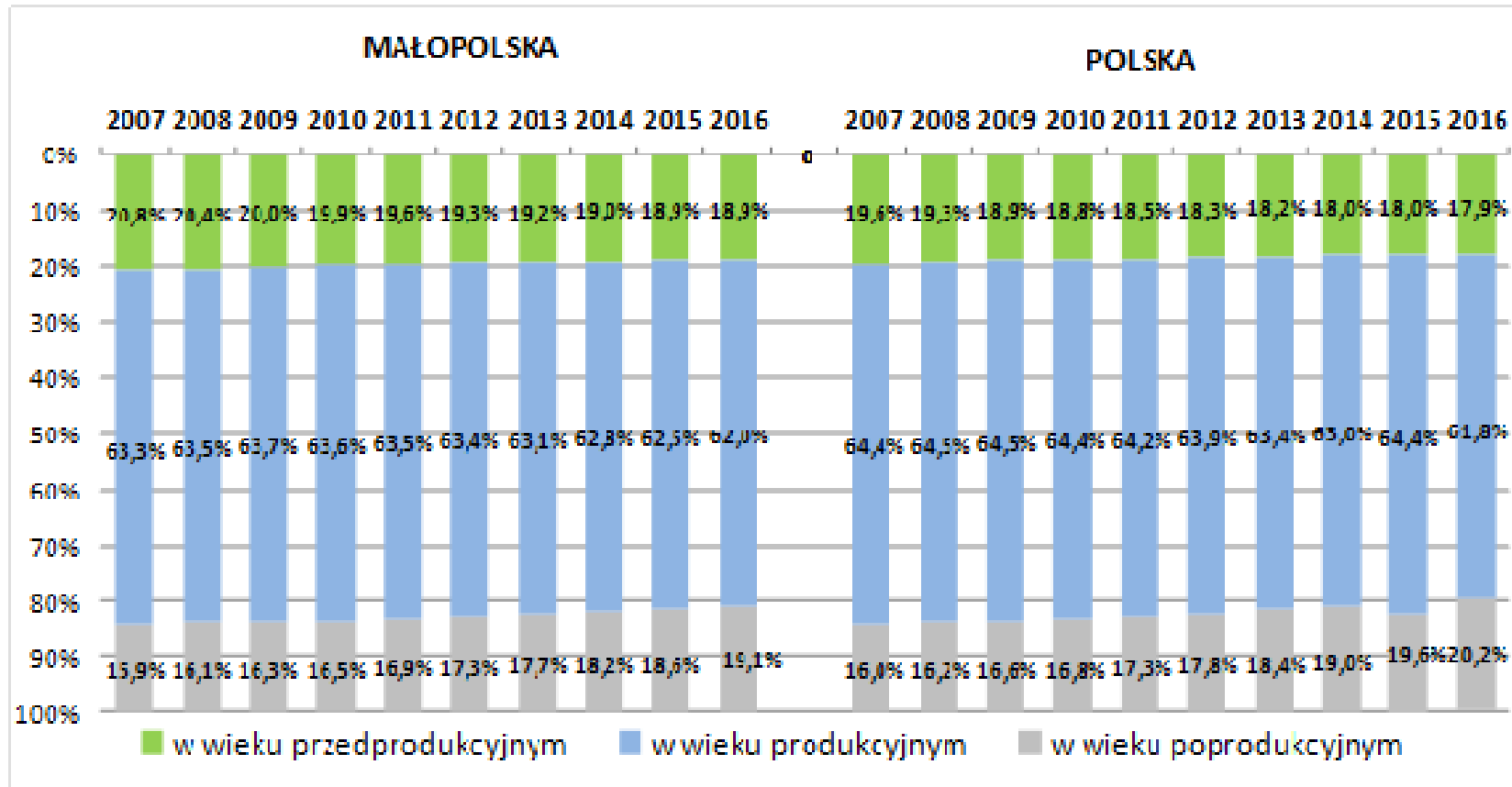
zmniejsza się odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym – o 0,03 punktu procentowego w stosunku do 2015 r.

- **w stosunku do średniej ogólnopolskiej w Małopolsce** odsetek dzieci i młodzieży jest **wyższy o 1 punkt procentowy**

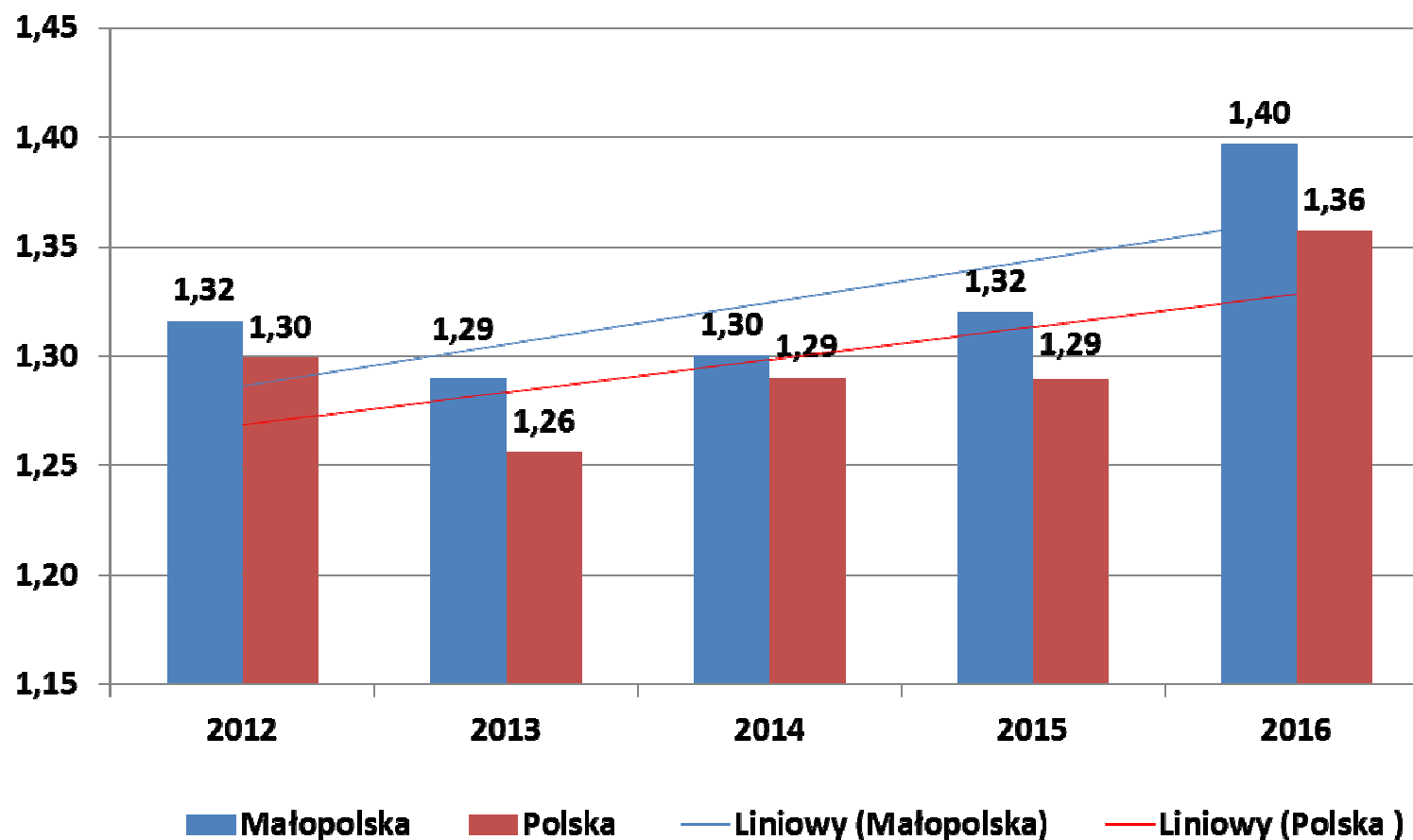
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA REGIONU

Odsetek najstarszych mieszkańców Małopolski zwiększył się w ciągu dekady aż o **3,2 punktu procentowego** co oznacza wzrost liczby najstarszych mieszkańców regionu o ponad **100 tys. osób**.

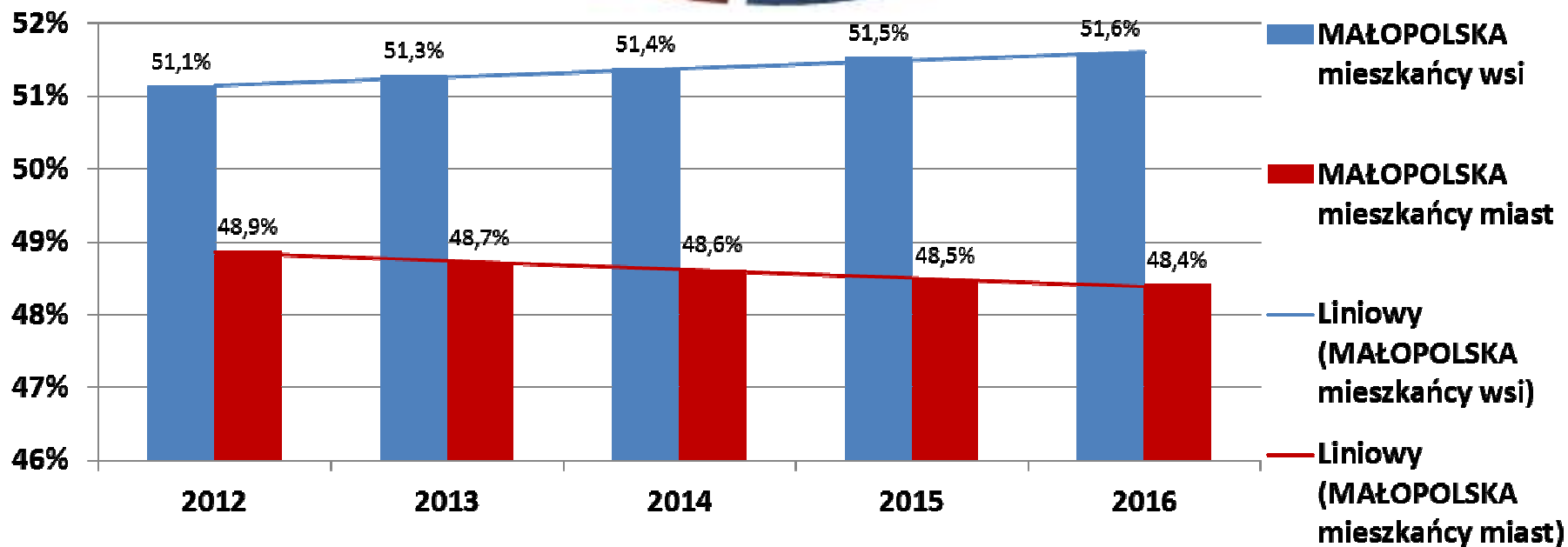
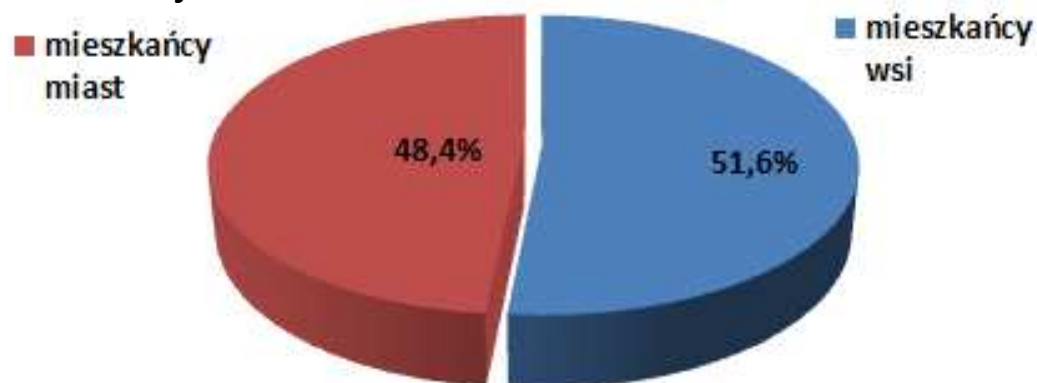
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA REGIONU – WSKAŹNIK DZIETNOŚCI

Rok 2016 jest kolejnym rokiem wzrostu dzietności w Małopolsce, która obecnie kształtuje się na poziomie **1,4** i jest wyższa od wskaźnika dla Polski wynoszącego **1,36**.

STRUKTURA LUDNOŚCI – MIASTO / WIEŚ

Rok 2016 jest kolejnym rokiem wzrostu odsetka mieszkańców wsi wśród mieszkańców ogółem - ponad połowa mieszkańców regionu mieszka na obszarach wiejskich

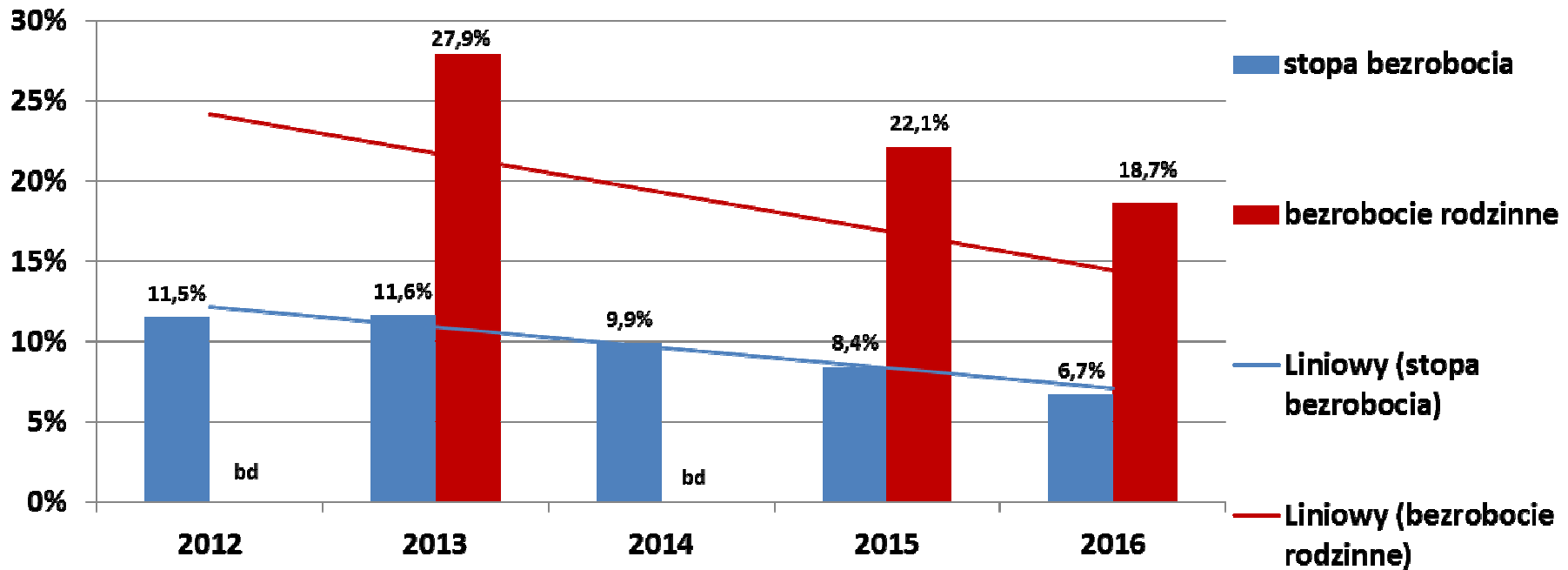

Skala bezrobocia

W 2016 r. w Małopolsce odnotowano spadek w stosunku do 2015 r.:

- bezrobocia rejestrowanego o 1,7 punktu procentowego
- „bezrobocia rodzinnego” o 3,4 punkty procentowe

W efekcie w 2016 roku :

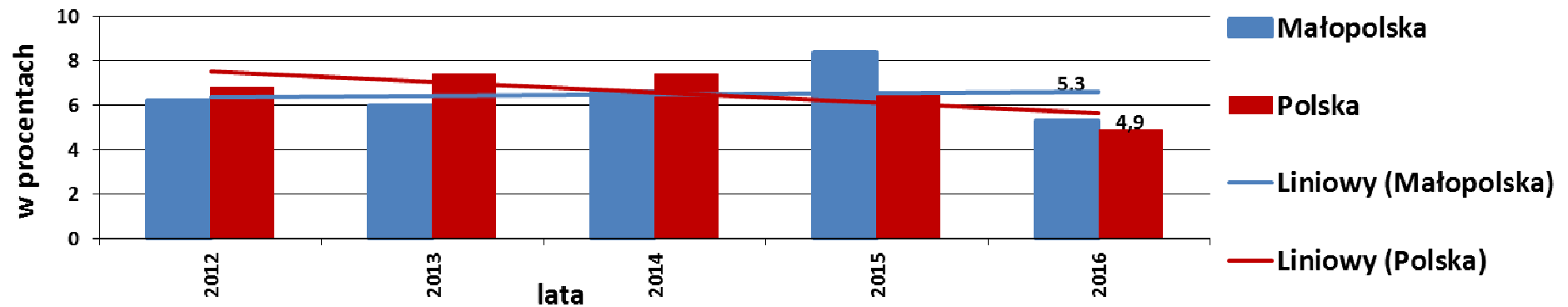
- stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 6,7%, w stosunku do 8,3% w Polsce
- „bezrobocie rodzinne” dotknęło 18,7% ogółu bezrobotnych

Skala ubóstwa

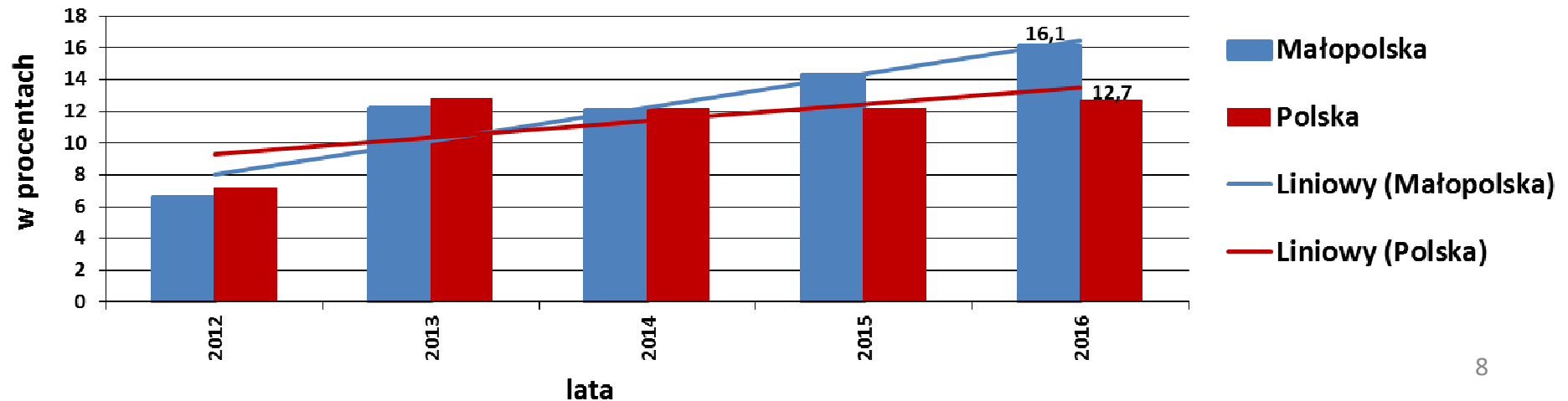
W 2016 r. w Małopolsce (podobnie jak w kraju) odnotowano w stosunku do 2015 r.:

- spadek ubóstwa skrajnego – o 3,1 punktu procentowego
- wzrost ubóstwa ustawowego – o 1,8 punktu procentowego

MINIMUM EGZYSTENCJI

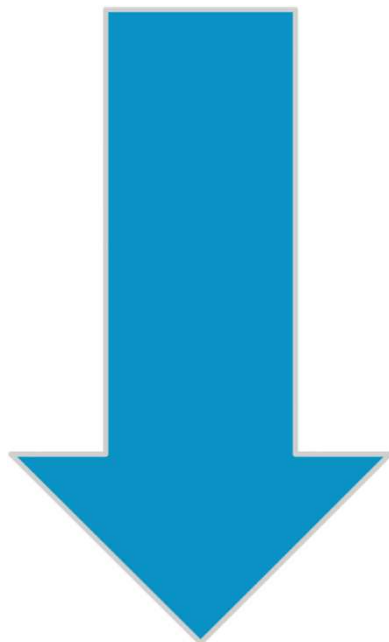

USTAWOWA GRANICA UBÓSTWA

KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2016 r. w Małopolsce odnotowano spadek w stosunku do 2015 r.:

- liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej – o ponad **4,1 tys.**
- liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej – o ponad **25 tys.**
- odsetka klientów pomocy społecznej w ludności regionu – o **0,8** punktu procentowego

W efekcie z systemu pomocy społecznej w 2016 roku korzystało:

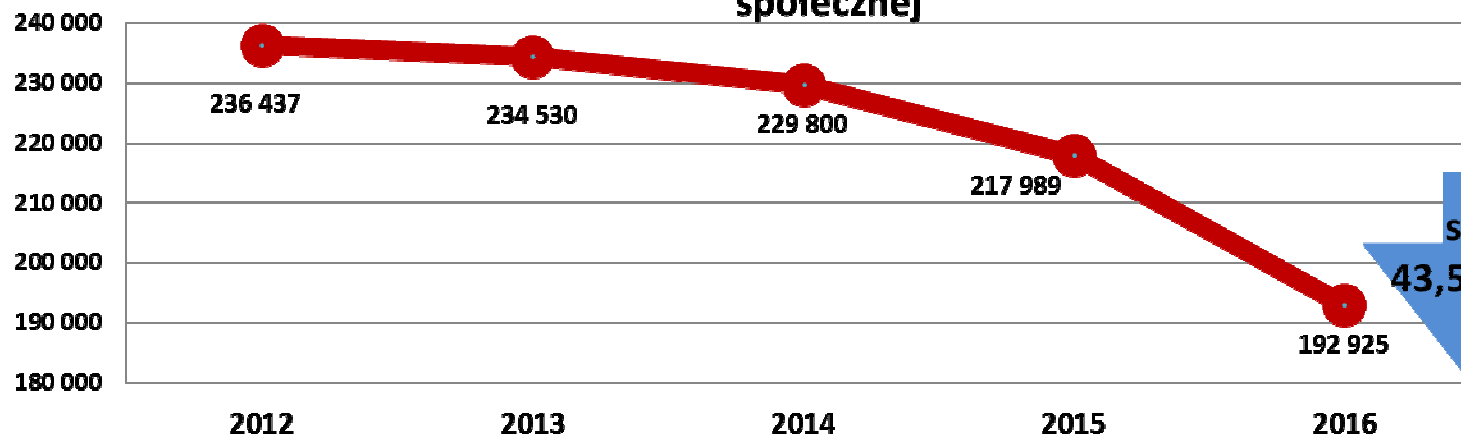
- ponad **73 tys. rodzin**, a tym samym prawie **193 tys. osób** w tych rodzinach
- **5,7%** mieszkańców regionu (liczba osób w rodzinach) – Polska 6,7%

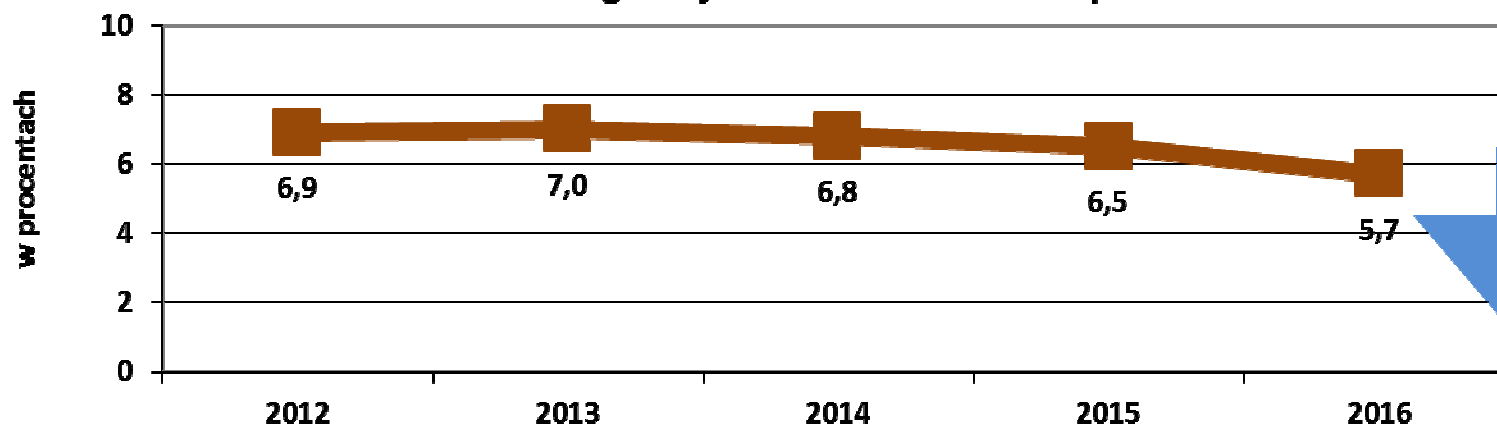
W latach 2012 – 2016 liczba osób korzystających z pomocy społecznej spadła o **43,5 tys.**, co oznacza spadek odsetka mieszkańców objętych systemem pomocy o **1,2 punktu procentowego**.

Spadek liczby osób w rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej

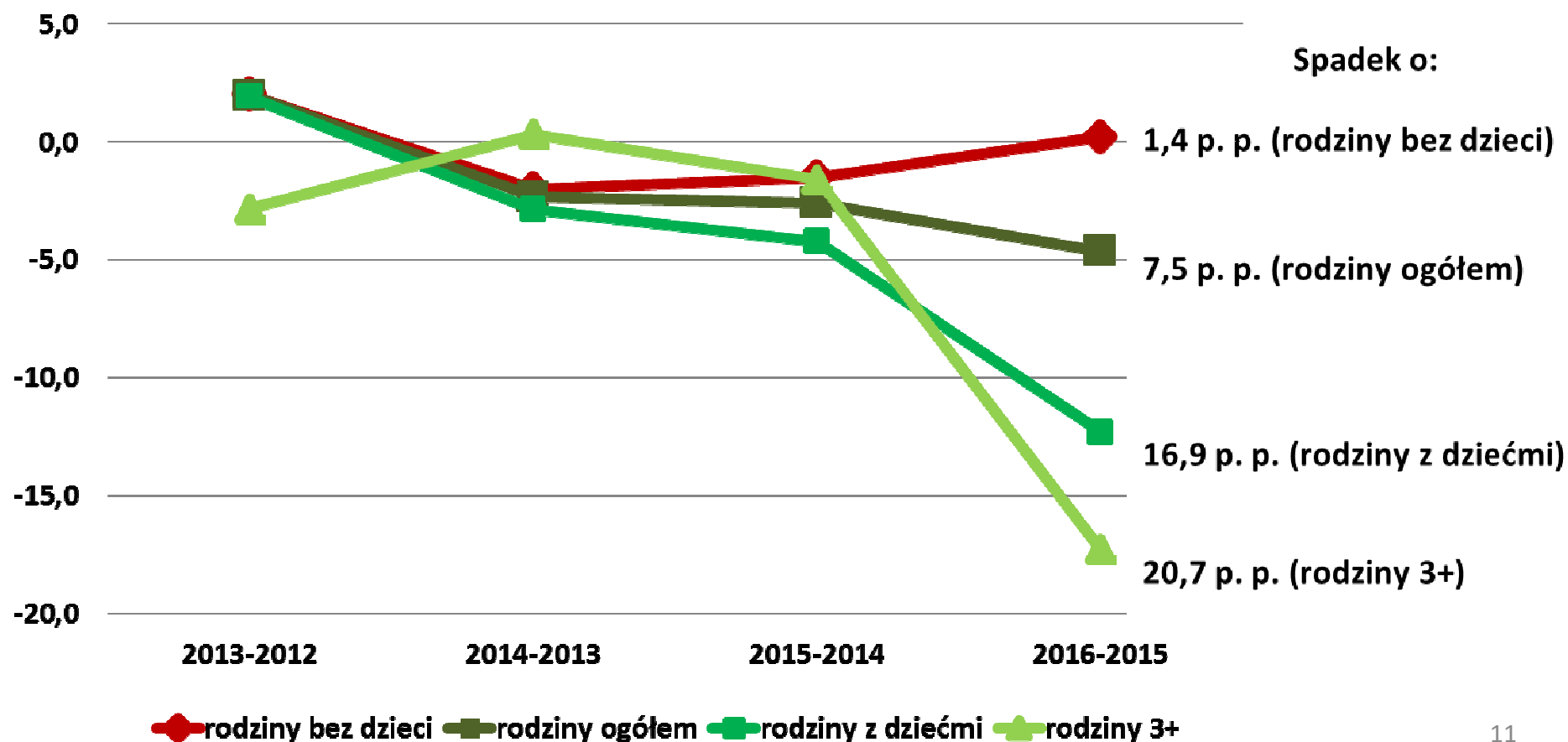
Spadek udziału korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności Małopolski

W latach 2012 – 2016 odsetek rodzin korzystających z pomocy społecznej spadł aż o **7,5 punktu procentowego**, przy czym dynamika spadku była większa w przypadku rodzin wielodzietnych (**20,7 p. p.**) niż rodzin bez dzieci (**1,4 p. p.**).

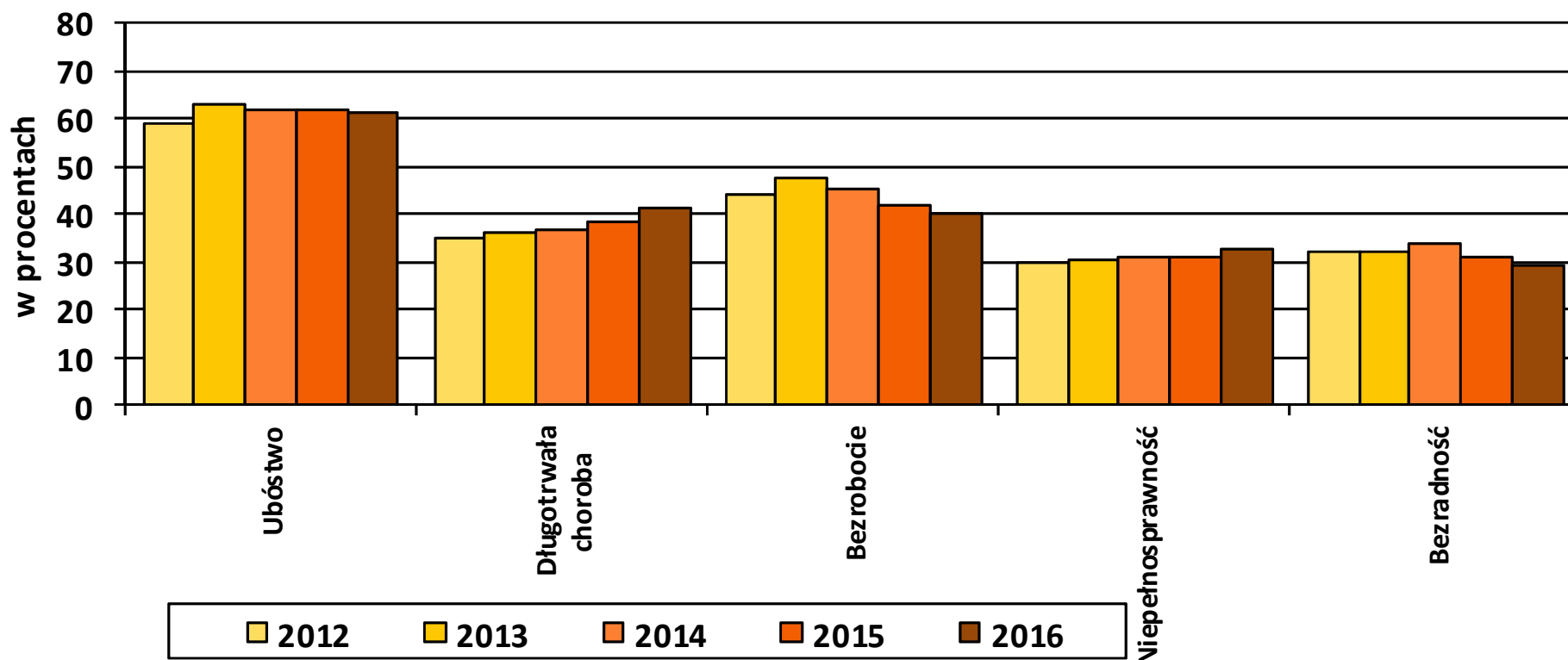
Rodziny korzystające z pomocy społecznej - dynamika zmian

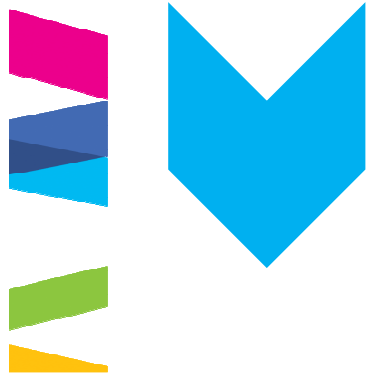

Pomiędzy 2015 a 2016 zmieniła się struktura przyczyn korzystania z pomocy społecznej, przy jednoczesnym zachowaniu tendencji z poprzednich lat:

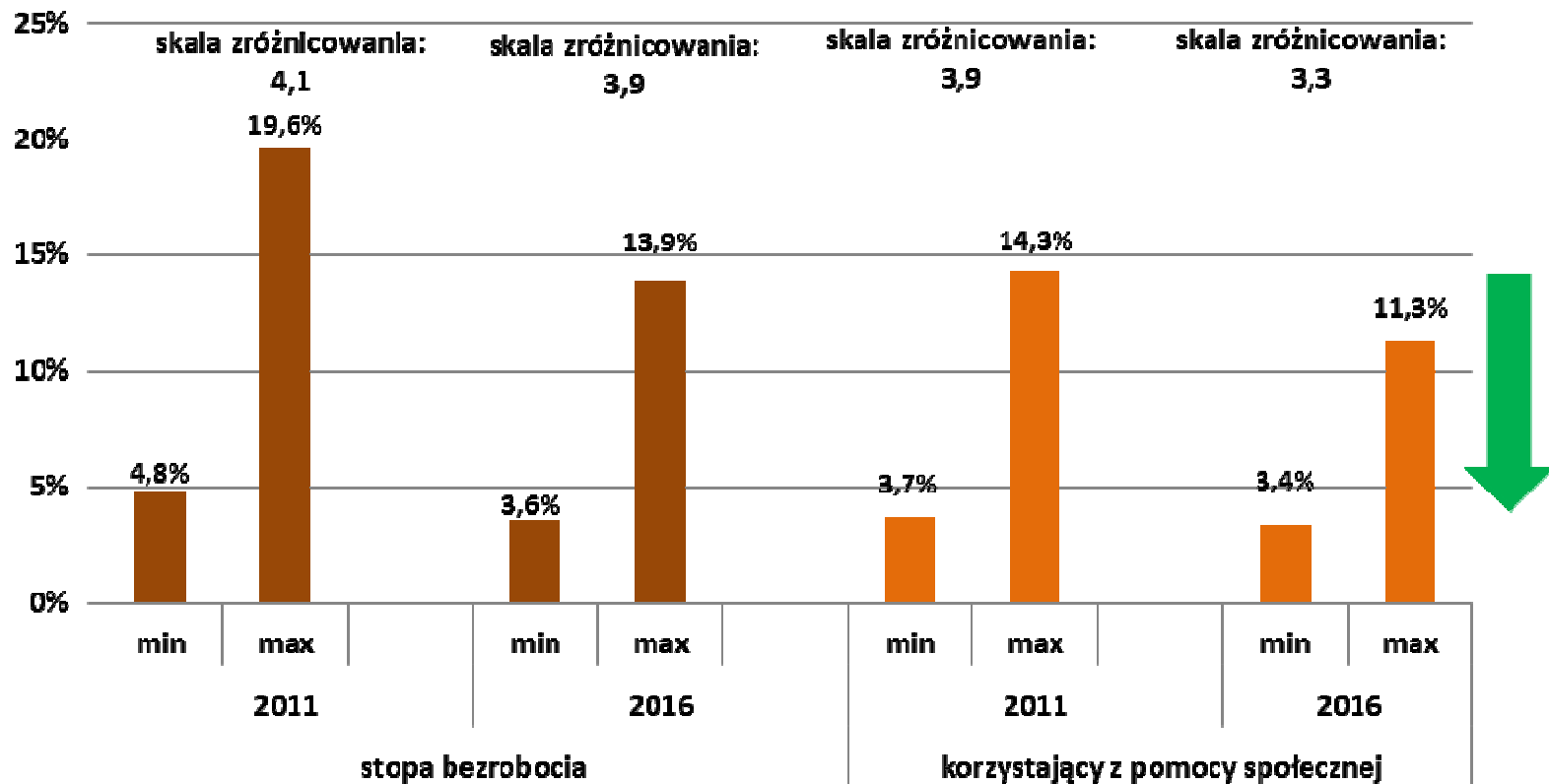
- ubóstwo – spadek o 0,3 punktu procentowego
- bezrobocie – dalszy spadek o 2,1 punkty procentowe
- bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych – dalszy spadek o 1,5 punktu procentowego
- długotrwała choroba – dalszy wzrost o 3,2 punktu procentowego
- niepełnosprawność – dalszy wzrost o 1,8 punktu procentowego

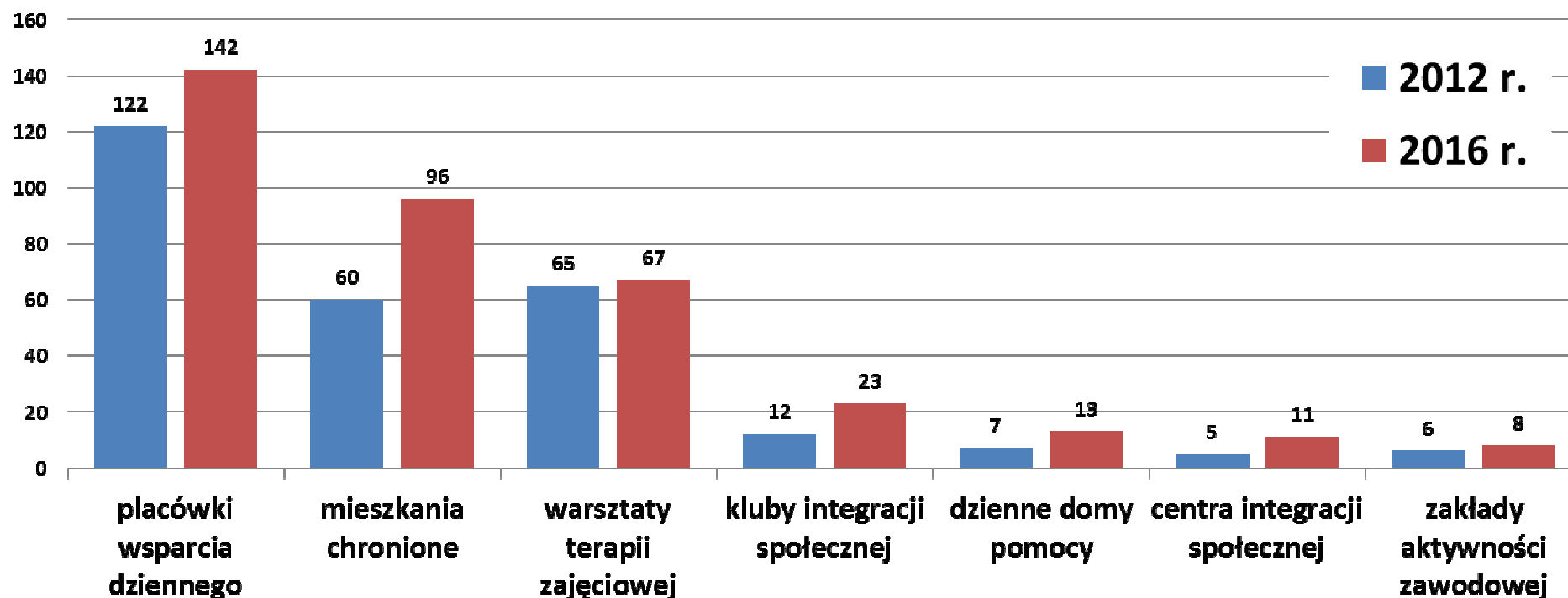

- **Zmniejsza się zróżnicowanie regionu.** W roku 2016 zróżnicowanie pomiędzy powiatem notującym najwyższą wartość, a powiatem notującym najniższą wartość nadal pozostaje korzystniejsze niż w 2011 r. w zakresie:

- udziału korzystających ze świadczeń pomocy społecznej
- stopy bezrobocia

ZASOBY POMOCY SPOŁECZNEJ – WZROST LICZBY JEDNOSTEK I FORM WSPARCIA

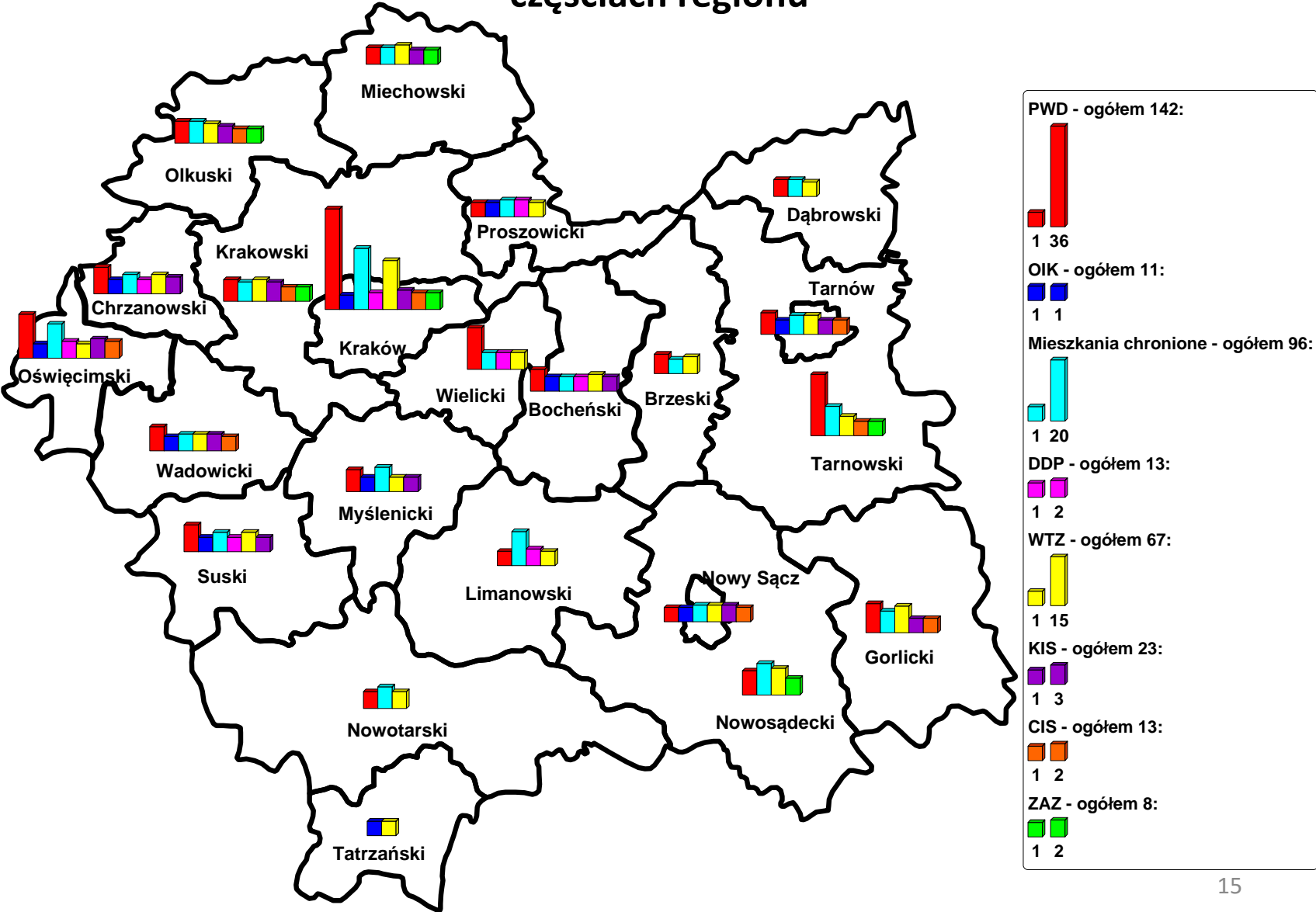
Od 2012 r. w Małopolsce przybyło:

- 44 spółdzielnie socjalne
- 36 mieszkań chronionych
- 20 placówek wsparcia dziennego
- 11 klubów integracji społecznej
- 6 centrów integracji społecznej
- 2 warsztaty terapii zajęciowej
- 2 zakłady aktywności zawodowej

Ponadto, utworzono 6 nowych dziennych domów pomocy dla seniorów, a kolejne 24 powstaną w najbliższym czasie ze środków RPO

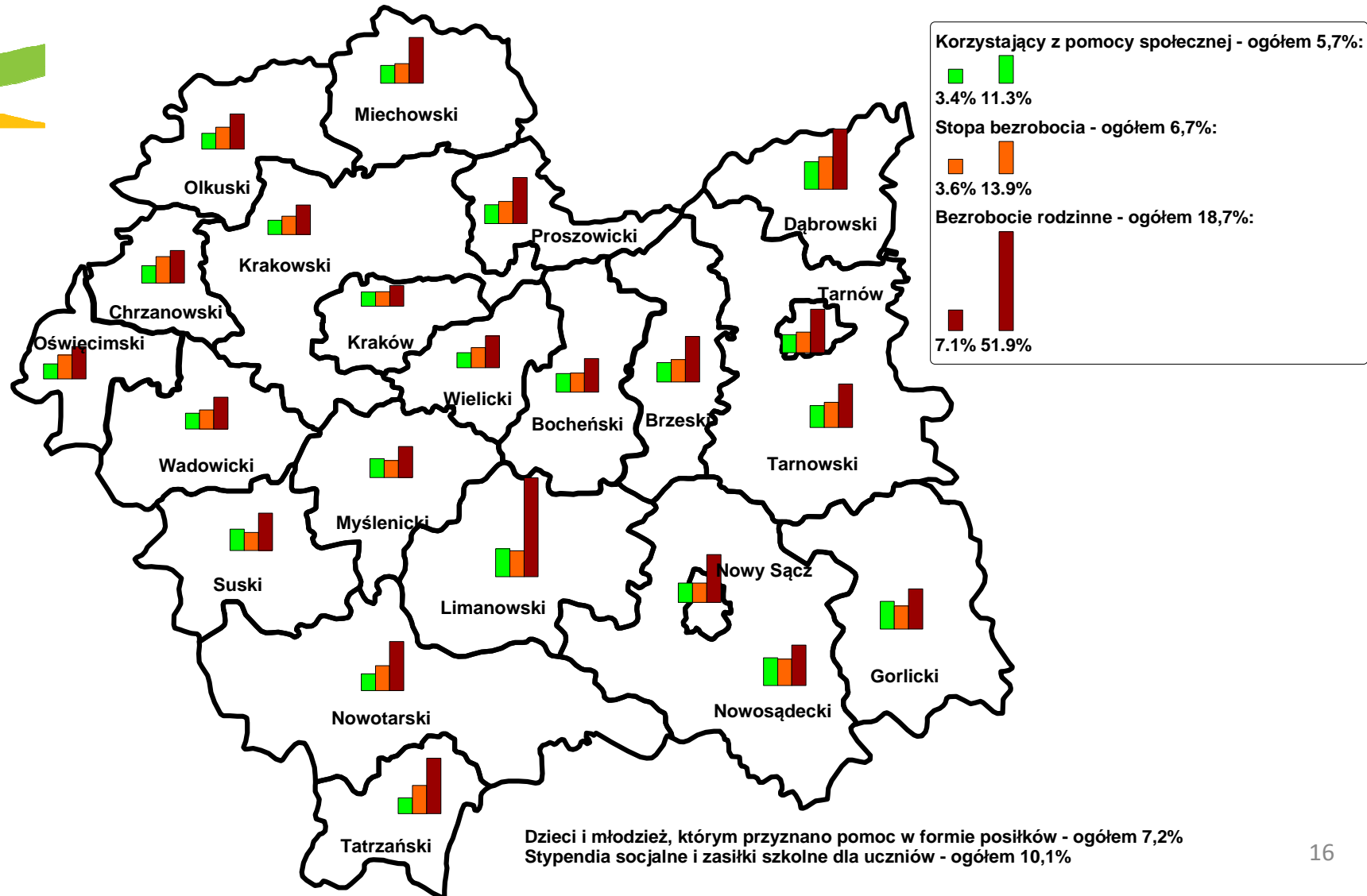

Mimo wzrostu form i instrumentów pomocy, zasoby pomocy na obszarze Małopolski wschodniej i południowej są uboższe aniżeli w pozostałych częściach regionu

Mimo wzrostu spójności wewnątrzregionalnej nadal wschodnia i południowa część Małopolski notuje gorsze charakterystyki społeczne – wyższe bezrobocie i większy odsetek ludności objętej pomocą społeczną.

REKOMENDACJE

- Konieczne jest uwzględnianie we wdrażaniu wszelkich instrumentów wsparcia regionalnego, preferencji dla działań profilaktycznych i interwencyjnych na terenach o zwiększonej kumulacji niekorzystnych zjawisk i problemów społecznych oraz inwestycji w zasoby na obszarach, na których występują utrudnienia w dostępie mieszkańców do usług społecznych.

- W szczególności istotne jest rozwijanie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i miejsc opieki dziennej dla seniorów - rośnie udział osób starszych w populacji regionu, liczba osób korzystających z usług opiekuńczych utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

- Wskazaniem byłoby opracowanie i wykonanie analizy wpływu realizowanej obecnie interwencji na stopień realizacji celów polityki społecznej w obszarze demograficznym oraz sytuacji społeczno – ekonomicznej małopolskich rodzin

**Zapraszam do zapoznania się z dodatkowymi informacjami
– można je znaleźć w raporcie
„Ocena zasobów pomocy społecznej województwa małopolskiego
za rok 2016.”**

WYBRANE ELEMENTY SITUACJI SPOŁECZNO – DEMOGRAFICZNEJ			2014 r.	2015 r.	2016 r.	
Liczba mieszkańców			3 368 336	3 372 618	3 382 260	
Stopa bezrobocia (w %) - stan na 31 XII			9,9%	8,4%	6,7%	
Udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych (w %)			55,6%	55,1%	53,9%	
Świadczeniobiorcy pomocy społecznej	liczba osób		134 624	130 465	117 181	
	liczba rodzin		80 223	77 147	73 025	
	liczba osób w rodzinach		229 800	217 989	192 925	
Udział korzystających ze świadczeń pieniężnych w ogólnej liczbie świadczeniobiorców pomocy społecznej (liczba osób w rodzinach)			74,4%	72,7%	67,9%	
Udział korzystających ze świadczeń niepieniężnych w ogólnej liczbie świadczeniobiorców pomocy społecznej (liczba osób w rodzinach)			63,8%	65,0%	66,6%	
Udział korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności (liczba osób w rodzinach)			6,8%	6,5%	5,7%	
OSOBY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY ORAZ WYBRANE FORMY WSPARCIA	Wybrane przyczyny korzystania z pomocy społecznej (w %)	Ubóstwo	% liczby osób w rodzinach	61,6%	61,8%	61,5%
		Bezrobocie	% liczby osób w rodzinach	45%	42,0%	39,9%
		Niepelnosprawność	% liczby osób w rodzinach	30,7%	31,0%	32,8%
		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	% liczby osób w rodzinach	33,7%	30,8%	29,3%
		Potrzeba ochrony macierzyństwa	% liczby rodzin	12,7%	14,0%	13,0%
		Potrzeba ochrony macierzyństwa - wielodzietność	% liczby rodzin	9,8%	11,2%	10,3%
		Udział dzieci i młodzieży, którym przyznano pomoc w formie posiłków w ogólnej liczbie dzieci i młodzieży (do 18 roku życia)		8,1%	8,1%	7,2%
Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych			5 996	6 521	6 846	
Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi			830	872	925	
Odsetek ludności objętej pracą socjalną			6,3%	7,0%	6,0%	

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

WOJCIECH KOZAK

WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

